

İnsan Düşündüğü Kadar İnsandır

– ERHAN TIĞLI · 02 Şubat 2025

İNSAN DÜŞÜNDÜĞÜ KADAR İNSANDIR

Decart, varlığından kuşkuya düşmüş, Var mıyım yok muyum, varsam varlığım nereden ve nasıl anlaşılır diye düşündükten sonra şu kanıya varmış; Düşünüyorum, o halde varım.

Ayrıca, insan düşünen hayvandır, insan düşündüğü kadar insandır denilmiştir.

Düşüneceğiz ama işin başında ak ak düşüneceğiz; iş işten geçtikten sonra kara kara değil!

Oysa bizde düşünmek neredeyse suçtur, düşüncelerinden dolayı hapsedilen aydınlar çoktur. Çok düşünen kafalara tehlikeli fikirler üşüşür, büyüklerimiz her şeyi bizden daha iyi düşünür, deriz, bizim yerimize düşünürken kişileri izlemekle yetiniriz...

Düşünmeyi sevmediğimizden ya da ancak başımıza bir felaket geldiğinde düşündüğümüzden düşünce demek olan fikir sözcüğünün çoğulu efkarı üzüntü sanmış, efkarlanmışızdır!

Konuşmadan önce düşünmek şarttır. Yoksa pot kırar, dostlarımızı kendimizden soğuturuz.

Bu konuda şöyle bir fıkra var:

Genç görünmek sevdalısı bir kadın, bir gence yaptığı oyaları, el işlerini gösterirken, içini çekerek; “Bunlar kır yıllıktır. Şimdi böyle şeyler yapan yok” diye konuşmuş.

Genç iltifat etmek istemiş, “Çok güzel” demiş. “Siz mi yaptınız?”

Nasrettin Hoca, düşünmenin önemini ve değerini şu fıkrada bakın nasıl anlatıyor:

Pazarda yüz akçeye papağan satıyorlarmış. Hoca hemen eve gidip hindisini getirmiş, kaç para olduğunu soranlara yüz elli akçe demiş. Gülmüşler, “Yahu hindi bu kadar eder mi, marifeti ne bunun?” diye sormuşlar. Hoca, “Ya papağanın marifeti ne?” demiş. “Konuşur” demişler.

Hoca hindisini okşayarak, “Bu da düşünür” deyip hepsini susturmuş.

Düşüneceğiz ama düşüncemize eylem katacağız, kuru kuru düşünmek bir işe yaramaz. Akıllı düşünürken, deli arabasını dağdan aşırır. Bunu iyi bilelim.

Yaşı otuzu aşmış bir delikanlı komşunun yirmi yaşındaki kızına aşıkmiş ama aşkını ona bir türlü açıklayamıyormuş. Böylece günler geçmiş, yıl olmuş. Kız dayanamamış, gence bir pusula yollamış, genç ona “düşünelim bakalım” diye cevap vermiş. Kız kendisine yol gösteren şu maniyi yollamış: “Çay olalım akalım/keyfimize bakalım/ düşünmekle baş olmaz/sarılalım yatalım”...

Hayattan zevk almak ve gülünç duruma düşmemek için iyice düşünelim ama düşünmenin de dozunu ayarlayalım. Düşüncelerin gereğini yerinde ve zamanında yerine getirelim.

**